

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1720

Quæst. 40. Inquisitio quid sit, & quotuplex.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73982](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73982)

de postul. L. quod si forte ff. de solut. L. reo criminis. ff. eod. ex ea generali ratione; ut iidem, quia accusatio, denunciatio, inquisitio pendentes, etsi inhabilem reddant ad jura de novo acquirenda, non tamen privant jure jam quæsito, nec ejus executio. Unde Prælati accusatus, vel denunciatus à subditis, vel aliis non impeditur ab exercenda jurisdictione in suos, nisi quoad negotium, super quo denunciatus juxta dicta supra, neque ab administratione bonorum, nisi suspectus & denunciatus de eorum dilapidatione; juxta c. fin. h. t.

4. Resp. Quattò. Sunt & alii effectus denunciationis, accusationis, & inquisitionis judicialiter respectu rei, nimirum primò, quod denunciatus & inquisitus interrogati legitime teneantur fateri veritatem, Reiffenst. n. 142. dicens in suo ordine id

certum, & ibi etiam imponi reo juramentum de fatenda veritate & alii cum communi, debetque hæc præsentis rei responso fieri ad libellum accusatorium regulariter viva voce rotundè & clarè affirmando vel negando, omisissis verbis dubiis, incertis & non specificis, quibus reus dicit se credere, putare, ignorare, aliisque non sufficientibus, nisi forte factum sit antiquum vel in ebrietate commissum, Brunnem. de process. c. 14. n. 13. & 14. Ummitus de process. c. 12. tb. 4. aliique apud Lauterb. in ff. h. t. §. 18. Ubi etiam quod nutu facta confessio ad pœnam mortis non sufficiat, Possè tamen reum exceptiones declinatorias tam adversus accusationem quam inquisitionem, ut desistatur, proponere & declarare cum Mevio. p. 6. decis. 291. afferit Lauterb.

CAPUT III. De Inquisitione.

Quæst. 40. Inquisitio quid sit & quotuplex?

R Esp. ad primum: Inquisitio criminalis, de qua hic, (dum aliàs hoc nomine generalissime accepto in jure denotatur quandoque cujuslibet rei indagatio) ut sic defini solet passim ex Gonz. ad c. 21. h. t. n. 8. quòd sit criminis vel criminosis per judicem legitime facta investigatio, dicitur primò: criminis vel criminosis, ut vel sic comprehendantur omnes ejus species, dum aliqua illarum versatur circa delicta quali in abstracto, alia circa personas ea committentes. Dicitur secundò: facta per judicem, intellige competentem. Dicitur tertio: legitime facta, hoc est, juxta præscriptum canonum & legum, uti singula hæc declarabuntur in sequentibus.

2. Resp. ad secundum: Inquisitio principaliter dividitur bifariam, vel, ut plures, trifariam, nimirum in generalem & specialem, quibus aliqui addunt mixtam. Generalis proprie talis, seu ut alii, Generalissima est; cum judex vel superior generalia, nulla expressa persona aut delicto, ex mero officio, seu nullo accusatore aut denunciatore urgente, eorum vices supplente fama, indicibus, vel ipsius officii debito, vi cuius potest indagare, & quandoque suis temporibus tenetur tam juxta jus canonicum c. 1. de off. ordinarii. c. Romana. censibus in 6. juncto. Trid. cess. 25. de regul. c. 8. quam civile l. 13. ff. de off. præsid. bono communi sic exigente, indagat, an in provincia, diocesi, civitate, monasterio delicta aliqua facta, an leges & statuta serventur, arg. c. 1. de off. ordin. c. 29. de præb. & dignit. c. 25. h. t. Uti faciunt Episcopi visitando diocèsin, superiores regulares monasteria, Præsides sæculares provinciam, instituta quandoque hac inquisitione generali judicialiter, cum tamen ea ordinariè, præsertim apud regulares & Episcopos non nisi paternè ad emendationem & præcautionem, & non ad vindictam publicam delictorum per eam deprehensorum instituat: potest nihilominus etiam in ordine ad judicialem pro exemplo aliorum institui, prout cum communi sentire videntur Clarus. §. fin. q. 6. n. 1. Farin. in p. 2. judic. part. 6. c. 1. de inquisit. n. 29. Lib. in c. 1. de off. ordin. Pirh. l. c. n. 50. quos citat & sequitur Reiffenst. h. t. n. 153. arg. cu. c. 1. §. l. 13. ff. de off. præsid. Unde & inquisitionem hanc generalem subdividi in paternam (canonice tamen ac legitime institutam) & judicialem asserit Reiffenst.

n. 153. & 154. Inquisitio specialis proprie talis est, dum judex vel ex mero officio suo vel ad alicujus privati querelam, aut ad officialis seu ministri publici ad hoc constituti denunciationem indagat de delicto aliquo in specie interrogando, v. g. num Titius commiserit hoc homicidium, de quo commissio constat. Fagn. in c. qualiter c. 2. h. t. n. 62. Marant. l. c. n. 12. cum communi & de hac potissimum agitur hoc loco. Mixta prout à generali proprie dicta distinguitur, est, dum judex aut superior nulla determinata seu expressa persona de certo aliquo crimine inquirit, respectu plurium personarum, quarum earum id commiserit; vel è contra nullo expresso crimine, de certa persona inquirit, an aliqua crimina commiserit, an leges observet, an violet, qualiter in officio suo se habeat?

Quæst. 41. Quinam & contra quos inquirere possunt vel non possunt?

R Esp. ad primum: Quilibet judex, sive sit sæcularis sive Ecclesiasticus, inquirere potest inquisitione tam generali quam speciali & mixta, modò sit competens, alioquin inquisitio erit nulla. Sylv. v. inquisitio q. 1. dicto 2. Marant. l. c. n. 102. Pirh. h. t. n. 49. juxta c. irrefragabilis 13. de offic. ordin. & toto tit. c. si non à compet. jud. sic nulla est inquisitio tam civiliter, quam criminaliter facta à iudice sæculari contra personam Ecclesiasticam. Farin. pr. crim. p. 1. l. 1. tit. 1. q. 1. n. 55. cum communi juxta c. 8. & 10. de judic. c. 2. de foro compet. Sic criminaliter inquirere nequeunt non habentes merum imperium seu jus Gladii & potestatem cognoscendi causas criminales, nisi fortè incidenter, dum causa criminalis connexa alteri causæ principali, quæ sine ea definiri nequit. Farin. l. c. n. 56. & 57. Pirh. l. c. cit.

2. Resp. ad secundum: Primò ante omnia, ut inquisitione speciali contra aliquem inquiri possit, debet is esse subiectus jurisdictioni inquirentis, quoad articulum, super quo inquiritur, cum alias non sit judex competens inquisiti. Sylv. l. c. q. 3. n. 5. dicto 1. Pirh. l. c. quamvis is etiam judicem competentem reculare possit, dum is ei suspectus est. Sylv. l. c. n. 6. Secundò de jure debet esse præsens, aut saltem citatus per contrumaciam absens, quamvis id curiarum praxi non observetur, cum etiam contra absentem non citatum inquiri possit, ut Farin. l. c. q. 1. n. 69. Clar. l. c. q. 11. n. 2. quos citat & sequitur Wiestn. h. t. n. 95. Tertio ut non sit abso-